

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO – FINANSOWEJ
ZESPOŁU OPIEKI ZDROWOTNEJ WE WŁOSZCZOWIE
DLA RADY POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej ZOZ we Włoszczowie jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej, przedłożony przez Dyrektora w sposób i w terminie określonym w art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r o działalności leczniczej. Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2018 i zawiera:

1. analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2018 r.;
2. prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń;
3. informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację Szpitala.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Przyjęto cztery obszary analizy: zyskowność, płynność, efektywność i zadłużenie:

- 1) wskaźniki zyskowności: zyskowności netto, zyskowności działalności operacyjnej, zyskowności aktywów;
- 2) wskaźniki płynności: bieżącej płynności i szybkiej płynności;
- 3) wskaźniki efektywności: rotacji należności i rotacji zobowiązań;
- 4) wskaźniki zadłużenia: zadłużenia aktywów i wypłacalności.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

Nazwa wskaźnika	Definicja wskaźnika	2 018
Wskaźnik zyskowności netto(%)	Wynik netto*100%/ Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	-16,38%
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej(%)	Wynik z działalności operacyjnej*100%/Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi +przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów+ pozostałe przychody operacyjne	-13,11%
Wskaźnik zyskowności aktywów %	Wynik netto/ Średni stan aktywów	-25,98%
Wskaźnik bieżącej płynności	Aktywa obrotowe- należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 m-cy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe(czynne)/ Zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,24
Wskaźnik szybkiej płynności	Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 m-cy-krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)-zapasy/ Zobowiązania krótkoterminowe-zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,22
Wskaźnik rotacji należności w dniach	(średni stan należności z tytułu dostaw i usług * liczba dni w okresie 365)/ przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	28,00
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	(średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług * liczba dni w okresie 365)/ przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	96,00
Wskaźnik zadłużenia aktywów w %	zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+rezerwy *100%/ aktywa razem	146,45%
Wskaźnik wypłacalności	zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+rezerwy na zobowiązania / fundusz własny	-1,86

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZOZ we Włoszczowie

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika za 2018 rok	Ocena	Przedziały wartości	maksymalna liczba punktów do uzyskania
1. Wskaźnik zyskowności	1. wskaźnik zyskowności netto (%) = $\text{wynik netto} \times 100\% / \text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}$	-16,38%	0	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 2,00%- 3 3. powyżej 2,00% do 4,00% - 4 4. powyżej 4,00%- 5	5
	2. wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) = $\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\% / \text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}$	-13,11%	0	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 3,00%- 3 3. powyżej 3,00% do 5,00% - 4 4. powyżej 5,00%- 5	5
	3. wskaźnik zyskowności aktywów (%) = $\text{wynik netto} \times 100\% / \text{średni stan aktywów}$	-25,98%	0	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 2,00%- 3 3. powyżej 2,00% do 4,00% - 4 4. powyżej 4,00%- 5	5
	1. Razem		0		15
2. Wskaźniki płynności	1. wskaźnik bieżącej płynności = $\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)} / \text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}$	0,24	0	1. poniżej 0,60 - 0 2. od 0,60 do 1,00- 4 3. powyżej 1,00% do 1,50% - 8 4. powyżej 1,50 do 3,00- 12 5. powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł - 10	10
	2. wskaźnik szybkiej płynności = $\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)} - \text{zapasy} / \text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}$	0,22	0	1. poniżej 0,50 - 0 2. od 0,50 do 1,00- 8 3. powyżej 1,00% do 2,50% - 13 4. powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł- 10	13
	2. Razem		0		23
3. Wskaźniki efektywności	1. wskaźnik rotacji należności (w dniach) = $\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)} / \text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}$	28,00	3	1. poniżej 45 dni - 3 2. od 45 dni do 60 dni- 2 3. od 61 dni do 90 dni - 1 4. powyżej 90 dni - 0	3
	2. wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = $\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)} / \text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}$	96,00	0	1. do 60 dni - 7 2. od 61 dni do 90 dni- 4 3. powyżej 90 dni - 0	7
	3. Razem		3		10
4. Wskaźniki zadłużenia	1. wskaźnik zadłużenia aktywów (%) = $\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania} \times 100 / \text{Aktywa razem}$	146,45%	0	1. poniżej 40,0% - 10 2. od 40% do 60%- 8 3. powyżej 60% do 80% - 3 4. powyżej 80%- 0	10
	2. wskaźnik wypłacalności = $\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania} / \text{fundusz własny}$	-1,86	0	1. od 0,00 do 0,50 - 10 2. od 0,51 do 1,00 - 8 3. od 1,01 do 2,00 - 6 4. od 2,01 do 4,00 - 4 5. powyżej 4,00 lub poniżej 0,00- 0	10
	4. Razem		0		20
Łączna wartość punktów			3		68

1. Wskaźniki Zyskowności – określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku szpitala jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności.

Wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem- koszty ogółem podmiotu. Należy zauważyć, że z założenia maksymalizacja zysku nie jest celem samym w sobie dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, ale jedynie warunkiem umożliwiającym realizację pozostałych funkcji szpitala: medycznych i społecznych. W przypadku szpitali wskaźnik zyskowności wykorzystywany jest raczej do badania równowagi między przychodami i kosztami.

Wartość wskaźnika zyskowności netto szpitala świadczy o braku tej równowagi pomiędzy przychodami a kosztami.

Zyskowność netto w całym okresie objętym analizą wykazuje wartość ujemną. Oznacza to, iż na podstawowej i finansowej działalności szpital generuje stratę.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Zyskowność działalności operacyjnej również stanowi wartość ujemną.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik zyskowności aktywów (%)- informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa podmiotu.

Poziom wskaźnika zyskowności aktywów w badanym okresie jest ujemny. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje, że Szpital nie generuje zysku.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

2. Wskaźniki płynności – określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonego przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźnik obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu. Wskaźnik ten ukazuje, czy podmiot jest w stanie spłacić całość zobowiązań krótkoterminowych przez upłynnienie wszystkich posiadanych składników aktywów obrotowych. Wzrost wartości bieżącej płynności będzie wskazywał na poprawę zdolności szpitala do regulowania bieżących zobowiązań. Z kolei spadek wartości tego wskaźnika będzie sygnalizował pogorszenie się tej zdolności. Zatem z punktu widzenia płynności finansowej korzystne są jak najwyższe, rosnące wartości omawianego wskaźnika.

Wskaźnik za 2018r wynosi 0,24 jest na bardzo niskim poziomie co świadczy o braku płynności finansowej. Płynność finansową szpital utracił wiele lat wcześniej. Modelowy poziom wskaźnika jest na poziomie 2. Teoretycznie, im wyższa wartość tego wskaźnika, tym lepsza sytuacja wierzycieli. Aktywa obrotowe pokrywają w 24% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 12 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik szybkiej płynności - określa zdolność szpitala do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Przy obliczaniu wskaźnika nie są brane pod uwagę zapasy, które w przypadku szpitala nie są składnikiem płynnym. W zasadzie wskaźnik powinien mieć wartość co najmniej 1. Wyliczony za 2018r wskaźnik wynosi 0,22. Środki pieniężne i należności pokrywają w 22% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe na zobowiązania.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 13 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

3. Wskaźniki efektywności.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub – w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności – określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

Wskaźnik rotacji należności - określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik oznacza, że przeciętnie przez 28 dni szpital kredytuje odbiorców swoich usług. Ponieważ wskaźnik ma charakter przeciętny to oznacza, że kryje w sobie szereg należności o znacznie dłuższych terminach spłaty. Wpływ na wskaźnik ma nieterminowe płatności przez osoby nieubezpieczone, którym szpital udziela świadczeń medycznych.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 3 pkt. – szpital uzyskał 3 pkt.

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacania swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. Ponieważ wskaźnik ma charakter przeciętny to oznacza, że występują zobowiązania o jeszcze dłuższych terminach spłaty. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach szpitala wynosi 96 dni, co oznacza, że spłata zobowiązań wobec wierzycieli szpitala z osiąganego przychodu netto ze sprzedaży następuje co 96 dni.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 7 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

4. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów przedsiębiorstwa. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia szpitala jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów. Wysoka wartość tego wskaźnika, co ma miejsce w przypadku szpitala, świadczy o dużym uzależnieniu finansowym podmiotu, gdyż jego aktywa są finansowane w większym stopniu ze źródeł obcych. Wysoki wskaźnik zadłużenia aktywów świadczy o dużym ryzyku finansowym, informując jednocześnie, że Szpital może utracić zdolność do zwrotu długów.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 10pkt. – szpital uzyskał 0 pkt

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 10 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Łączna liczba punktów do osiągnięcia wynosi 68, szpital osiągnął poziom 3 pkt.

Analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa szpitala jest trudna.

Nazwa wskaźnika	Definicja wskaźnika	2 019	2 020	2 021
Wskaźnik zyskowności netto(%)	Wynik netto*100%/ Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	-11,48%	-5,70%	-2,70%
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej(%)	Wynik z działalności operacyjnej*100%/Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi +przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów+ pozostałe przychody operacyjne	-9,52%	-3,23%	-0,52%
Wskaźnik zyskowności aktywów %	Wynik netto/ Średni stan aktywów	-18,98%	-9,56%	-4,48%
Wskaźnik bieżącej płynności	Aktywa obrotowe- należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 m-cy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe(czynne)/ Zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	1,03	1,23	1,04
Wskaźnik szybkiej płynności	Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 m-cy- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)-zapasy/ Zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,95	1,16	0,98
Wskaźnik rotacji należności w dniach	(średni stan należności z tytułu dostaw i usług * liczba dni w okresie 365)/ przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	23,00	23,00	24,00
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	(średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług * liczba dni w okresie 365)/ przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	49,00	10,00	10,00
Wskaźnik zadłużenia aktywów w %	zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+rezerwy *100%/ aktywa razem	150,29%	142,81%	140,28%
Wskaźnik wypłacalności	zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+rezerwy na zobowiązania / fundusz własny	-1,93	-2,03	-2,11

**TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZOZ WE WŁOSZCZOWIE- PROGNOZA
NA LATA 2019-2021**

Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika za 2019 rok	Wartość wskaźnika za 2020 rok	Wartość wskaźnika za 2021 rok	Przedziały wartości	maksymalna liczba punktów do uzyskania
1. Wskaźnik zyskowności	1. wskaźnik zyskowności netto (%) = wynik netto x 100%/przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów +pozostałe przychody operacyjne+ przychody finansowe	-11,48%	-5,70%	-2,70%	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 2,00%- 3 3. powyżej 2,00% do 4,00% - 4 4. powyżej 4,00%- 5	5
	2. wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)= wynik z działalności operacyjnej x 100%/ przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne	-9,52%	-3,23%	-0,52%	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 3,00%- 3 3. powyżej 3,00% do 5,00% - 4 4. powyżej 5,00%- 5	5
	3. wskaźnik zyskowności aktywów (%)= wynik netto x 100%/ średni stan aktywów	-18,98%	-9,56%	-4,48%	1. poniżej 0,0% - 0 2. od 0,00% do 2,00%- 3 3. powyżej 2,00% do 4,00% - 4 4. powyżej 4,00%- 5	5
	1. Razem	0	0	0		15
2. Wskaźniki płynności	1. wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe- należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe(czynne)/zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy+ rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	1,03	1,23	1,04	1. poniżej 0,60 - 0 2. od 0,60 do 1,00- 4 3. powyżej 1,00% do 1,50% - 8 4. powyżej 1,50 do 3,00- 12 5. powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe= 0zł - 10	10
	2. wskaźnik szybkiej płynności = aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) – zapasy/zobowiązania krótkoterminowe- zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy+ rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	0,95	1,16	0,98	1. poniżej 0,50 - 0 2. od 0,50 do 1,00- 8 3. powyżej 1,00% do 2,50% - 13 4. powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe=0zł- 10	13
	2. Razem	16	21	16		23
3. Wskaźniki efektywności	1. wskaźnik rotacji należności (w dniach)= średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)/Przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	23,00	23,00	24,00	1. poniżej 45 dni - 3 2. od 45 dni do 60 dni- 2 3. od 61 dni do 90 dni - 1 4. powyżej 90 dni – 0	3
	2. wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)= Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)/ Przychody netto ze sprzedaży produktów+ przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	49,00	10,00	10,00	1. do 60 dni - 7 2. od 61 dni do 90 dni- 4 3. powyżej 90 dni – 0	7
	3. Razem	10	10	10		10
4. Wskaźniki zadłużenia	1. wskaźnik zadłużenia aktywów (%)= zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+ rezerwy na zobowiązania x 100/Aktywa razem	150,29%	142,81%	140,28%	1. poniżej 40,0% - 10 2. od 40% do 60%- 8 3. powyżej 60% do 80% - 3 4. powyżej 80%- 0	10
	2. wskaźnik wypłacalności = zobowiązania długoterminowe+zobowiązania krótkoterminowe+rezerwy na zobowiązania/fundusz własny	-1,93	-2,03	-2,11	1. od 0,00 do 0,50 - 10 2. od 0,51 do 1,00 - 8 3. od 1,01 do 2,00 - 6 4. od 2,01 do 4,00 – 4 5. powyżej 4,00 lub poniżej 0,00- 0	10
	4. Razem	0	0	0		20
Łączna wartość punktów		26	31	26		68

1. Wskaźniki Zyskowności – określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku szpitala jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności.

Wskaźnik zyskowności netto (%) pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem- koszty ogółem podmiotu. Należy zauważyć, że z założenia maksymalizacja zysku nie jest celem samym w sobie dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, ale jedynie warunkiem umożliwiającym realizację pozostałych funkcji szpitala: medycznych i społecznych. W przypadku szpitali wskaźnik zyskowności wykorzystywany jest raczej do badania równowagi między przychodami i kosztami.

Wartość wskaźnika zyskowności netto szpitala świadczy o braku tej równowagi pomiędzy przychodami a kosztami.

Zyskowność netto w całym okresie objętym analizą wykazuje wartość ujemną. Oznacza to, iż na podstawowej i finansowej działalności szpital generuje stratę.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Zyskowność działalności operacyjnej również stanowi wartość ujemną.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik zyskowności aktywów (%)- informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa podmiotu.

Poziom wskaźnika zyskowności aktywów w badanym okresie jest ujemny. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje, że Szpital nie generuje zysku.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 5 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

2. Wskaźniki płynności – określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonego przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźnik obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten informuje, w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu. Wskaźnik ten ukazuje, czy podmiot jest w stanie spłacić całość zobowiązań krótkoterminowych przez upłynnienie wszystkich posiadanych składników aktywów obrotowych. Wzrost wartości bieżącej płynności będzie wskazywał na poprawę zdolności szpitala do regulowania bieżących zobowiązań. Z kolei spadek wartości tego wskaźnika będzie sygnalizował pogorszenie się tej zdolności. Zatem z punktu widzenia płynności finansowej korzystne są jak najwyższe, rosnące wartości omawianego wskaźnika.

Wskaźnik za 2018r wynosi 0,24 jest na bardzo niskim poziomie co świadczy o braku płynności finansowej. Płynność finansową szpital utracił wiele lat wcześniej. Modelowy poziom wskaźnika jest na poziomie 2. Teoretycznie, im wyższa wartość tego wskaźnika, tym lepsza sytuacja wierzycieli. Aktywa obrotowe pokrywają w 24% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 12 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Wskaźnik szybkiej płynności - określa zdolność szpitala do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Przy obliczaniu wskaźnika nie są brane pod uwagę zapasy, które w przypadku szpitala nie są składnikiem płynnym. W zasadzie wskaźnik powinien mieć wartość co najmniej 1. Wyliczony za 2018r wskaźnik wynosi 0,22. Środki pieniężne i należności pokrywają w 22% zobowiązania krótkoterminowe i rezerwy krótkoterminowe na zobowiązania.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 13 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

3. Wskaźniki efektywności.

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działalności. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub – w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności – określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

Wskaźnik rotacji należności - określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźnik oznacza, że przeciętnie przez 28 dni szpital kredytuje odbiorców swoich usług. Ponieważ wskaźnik ma charakter przeciętny to oznacza, że kryje w sobie szereg należności o znacznie dłuższych terminach spłaty. Wpływ na wskaźnik ma nieterminowe płatności przez osoby nieubezpieczone, którym szpital udziela świadczeń medycznych.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 3 pkt. – szpital uzyskał 3 pkt.

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacania swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. Ponieważ wskaźnik ma charakter przeciętny to oznacza, że występują zobowiązania o jeszcze dłuższych terminach spłaty. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach szpitala wynosi 96 dni, co oznacza, że spłata zobowiązań wobec wierzycieli szpitala z osiąganego przychodu netto ze sprzedaży następuje co 96 dni.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 7 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

4. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów przedsiębiorstwa. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia szpitala jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów. Wysoka wartość tego wskaźnika, co ma miejsce w przypadku szpitala, świadczy o dużym uzależnieniu finansowym podmiotu, gdyż jego aktywa są finansowane w większym stopniu ze źródeł obcych. Wysoki wskaźnik zadłużenia aktywów świadczy o dużym ryzyku finansowym, informując jednocześnie, że Szpital może utracić zdolność do zwrotu długów.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 10 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

Maksymalna liczba punktów do zyskania wg rozporządzenia wynosi 10 pkt. – szpital uzyskał 0 pkt.

Łączna liczba punktów do osiągnięcia wynosi 68, szpital osiągnął poziom 3 pkt.

Analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa szpitala jest trudna.

Prognoza sytuacji ekonomiczno- finansowej na kolejne trzy lata obrotowe 2019-2021

Prognoza na kolejne trzy lata 2019-2021 jest również niekorzystna, ale przewiduje poprawę wskaźników. ZOZ we Włoszczowie działając jako sp zoz prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2019-2021 rok została opracowana zgodnie z art. 53 ustawy o działalności leczniczej. Sp zoz pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. Prognozuje się, iż w okresie od 2019 roku do 2021 roku wynik finansowy ZOZ będzie ujemny. Ponadto prognozuje się, iż wpływ na wynik finansowy ma prognozowany wzrost kosztów rodzajowych oraz wzrost kosztów wynagrodzeń.

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest plan finansowy na 2019 rok. Do prognozy przychodów na lata 2019-2021 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności szpitala oraz rozszerzenie działalności.

Prognoza Finansowa na lata 2019-2021

Rachunek zysków i strat	2019	2020	2021
A. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	42 000 000	45 475 000	47 848 750
I. Przychód netto ze sprzedaży produktów	42 000 000	45 475 000	47 848 750
B. Koszty działalności operacyjnej	47 280 000	48 130 100	48 872 000
I. Amortyzacja	1 230 000	1 280 000	1 290 000
II. Zużycie materiałów i energii	8 374 400	8 400 000	8 430 000
III. Usługi obce	11 368 400	11 500 000	11 700 000
IV. Podatki i opłaty	250 000	250 000	255 000
V. Wynagrodzenia	21 325 000	21 700 000	22 000 000
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 440 000	4 705 100	4 901 000
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	292 200	295 000	296 000
C. Zysk/Strata ze sprzedaży	-5 280 000	-2 655 100	-1 023 250
D. Pozostałe przychody operacyjne	2 080 000	2 100 000	1 735 000
II. Dotacje	650 000	670 000	680 000
III Inne przychody operacyjne	1 430 000	1 430 000	1 055 000
E. Pozostałe koszty operacyjne	998 000	980 000	970 500
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	10 000	11 000	10 500
III. Inne koszty operacyjne	988 000	969 000	960 000
F. Zysk/Strata na działalności operacyjnej	-4 198 000	-1 535 100	-258 750
G. Przychody finansowe	15 000	20 000	19 500
II. Odsetki	15 000	20 000	19 500
H. Koszty finansowe	880 000	1 200 000	1 100 000
I. Odsetki	880 000	1 200 000	1 100 000
I. Zysk/Strata brutto na działalności gospodarczej	-5 063 000	-2 715 100	-1 339 250
K. Zysk/Strata brutto	-5 063 000	-2 715 100	-1 339 250
N. ZYSK (STRATA) NETTO (K-L-M)	-5 063 000	-2 715 100	-1 339 250

Planowana strata do pokrycia -3 833 000 -1 435 100 -49 250

W przychodach ujęto również środki finansowe z tytułu zatrudnienia rezydentów i stażystów oraz przychody ze sprzedaży produktów i usług (tzw. pozostała sprzedaż). Koszty szpitala za 2019 rok wykazano na podstawie planu finansowego zaopiniowanego przez Radę Społeczną Szpitala. Koszty amortyzacji, zużycia leków i materiałów, usługi obce, podatki i opłaty oraz pozostałe koszty operacyjne wykazano w prognozie na 2020 rok o 1% wyższe od kosztów planowanych na 2019 rok. Na 2021 rok założono również wzrost tych kosztów o kolejny 1% w porównaniu do 2020 roku. Koszty wynagrodzeń oraz ubezpieczeń społecznych na 2020 rok zaplanowano w prognozie – wzrost o 2,5%. Również w 2021 roku zaplanowano wzrost o 2% w porównaniu do 2020 roku. Pozostałe koszty operacyjne, pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe, zaplanowano: wzrost kosztów o 16% (2020) i spadek o 5% (2021) – dotyczy on przede wszystkim odsetek.

Zaplanowano stratę netto w 2019 roku na poziomie 5 063 000zł ; - w 2020 roku 2 715 100zł ; - w 2021 roku 1 339 250zł. Strata do pokrycia za 2019 rok planowana jest na poziomie 3 833 000zł, w 2020 roku na poziomie 1 435 120zł, w 2021 roku na poziomie 49 250zł.

Prognoza Bilansu na lata 2019-2021

Bilans			
Aktywa	2 019	2 020	2 021
A. Aktywa trwałe	22 973 323	23 662 223	24 910 000
II. Rzeczowe aktywa trwałe	22 973 323	23 662 223	24 910 000
1. Środki trwałe	22 973 323	23 662 223	24 910 000
B. Aktywa obrotowe	4 740 274	5 453 830	5 769 128
I. Zapasy	355 700	284 123	265 000
1. Materiały	355 700	284 123	265 000
II. Należności krótkoterminowe	2 752 956	3 000 000	3 300 000
2. Należności od pozostałych jednostek	2 752 956	3 000 000	3 300 000
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	2 752 956	3 000 000	3 300 000
- do 12 miesięcy	2 752 956	3 000 000	3 300 000
c) inne	0	0	0
III. Inwestycje krótkoterminowe	1 121 618	1 664 007	1 700 000
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	1 121 618	1 664 007	1 700 000
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 121 618	1 664 007	1 700 000
- Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	1 121 618	1 664 007	1 700 000
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	510 000	505 700	504 128
Aktywa razem	27 713 597	29 116 053	30 679 128

Pasywa	2 019	2 020	2 021
A. Kapitał (fundusz) własny	-21 570 943	-20 453 043	-20 357 193
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	5 960 919	5 960 919	5 960 919
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0	0
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-22 468 862	-23 698 862	-24 978 862
VIII. Zysk (strata) netto	-5 063 000	-2 715 100	-1 339 250
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	49 284 540	49 569 097	51 036 322
I. Rezerwy na zobowiązania	3 034 000	3 011 668	3 456 668
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	3 014 000	2 996 668	3 446 668
w tym rezerwy krótkoterminowe	455 000	437 556	487 556
3. Pozostałe rezerwy	20 000	15 000	10 000
- krótkoterminowe	20 000	15 000	10 000
II. Zobowiązania długoterminowe	35 000 000	35 000 000	35 000 000
2. Wobec pozostałych jednostek	35 000 000	35 000 000	35 000 000
a) kredyty i pożyczki	35 000 000	35 000 000	35 000 000
d) inne	0	0	0
III. Zobowiązania krótkoterminowe	3 615 421	3 570 171	4 580 212
2. Wobec pozostałych jednostek	3 563 871	3 508 422	4 510 047
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	1 289 208	1 277 997	1 327 997
- do 12 miesięcy	1 289 208	1 277 997	1 327 997
- powyżej 12 miesięcy			
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	850 000	849 125	899 700
h) z tytułu wynagrodzeń	1 285 000	1 214 000	2 183 351
i) inne	139 664	167 300	99 000
3. Fundusze specjalne	51 549	61 749	70 164
IV. Rozliczenia międzyokresowe	7 635 120	7 987 258	7 999 442
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	7 635 120	7 987 258	7 999 442
Pasywa razem	27 713 597	29 116 054	30 679 129

Wartość funduszu własnego ze względu na generowane od wielu lat straty ma wartość ujemną (suma strat przewyższała sumę kapitałów jednostki). Jak wynika z prognozy w ciągu najbliższych trzech lat zmiany w kapitale własnym nie będą się pogłębiać a ich wartość ujemna pozostanie na stałym poziomie.

W zobowiązaniach z tytułu kredytów i pożyczek założono zaciągnięcie kredytu w latach 2019-2021r.

Prognozuje się również niewielki wzrost zobowiązań z tytułu zobowiązań krótkoterminowych (zobowiązania z tyt. dostaw i usług).

Jedną z przyczyn zadłużania się szpitala jest też zbyt niska wycena procedur medycznych. Oznacza to, że szpital realizując procedury zakontraktowane z NFZ otrzymuje za nią mniej środków niż wynosił rzeczywisty koszt jej wykonania. Problemem powodującym wzrost

zadłużenia jest także odgórne narzucanie szpitalom wymogów bez wskazywania, skąd mają wziąć środki na ich realizację. Koszty działalności szpitala rosną, a nie idzie za nimi wzrost przychodów. Przykładem może być wprowadzona podwyżka płacy minimalnej oraz wprowadzenie minimalnej stawki godzinowej.

Mimo niepewnej sytuacji finansowej, zakładamy, że nie nastąpi gwałtowny wzrost zobowiązań wymagalnych, które stanowią bezpośrednie zagrożenie dla płynności finansowej. Utrzymanie zobowiązań wymagalnych na dotychczasowym poziomie pozwoli na uniknięcie kosztów postępowań sądowych oraz komorniczych.

Informacja o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala.

Z powodu zmian systemowych w ochronie zdrowia związanych z wprowadzeniem tzw. „sieci szpitali” brak jest możliwości określenia realnej wysokości przychodów, jakie szpital będzie mógł uzyskiwać w latach następnych, co w znacznej mierze utrudnia prognozowanie sytuacji finansowej w perspektywie najbliższych lat.

Starzejący się personel (średnia wieku pielęgniarek 51 lat) oraz presja placowa związana z niedoborem kadry medycznej może spowodować wzrost kosztów wynagrodzeń, co spowoduje pogłębienie planowanej straty szpitala. Również wprowadzone przez konkurujące ze sobą podmioty medyczne podwyżki wysysają wykwalifikowaną kadrę medyczną z podmiotów publicznych.

Problemy z niedoborem kadry medycznej (lekarze, pielęgniarki) może spowodować trudności w utrzymaniu się szpitala w tzw. „sieci szpitali” (w drugim poziomie sieci- obecnie szpital się znajduje).

Raport jest opracowany w specyficznym okresie (do końca maja), w którym MSZ nie zna zapowiadanego przez ustawodawcę wysokości wzrostu ryczałtu od lipca. Nie zna również planów NFZ co do finansowania świadczeń nie objętych ryczałtem. Bazujemy więc na pewnych założeniach, nie na realnych dokumentach. Nieznany jest również zakres wprowadzonych ogólnie podwyżek dla pracowników ochrony zdrowia i ewentualne źródła finansowania.

p.o. GŁÓWNY KSIĘGOWY

Krystyna Banackowska

DYREKTOR
Zespołu Opieki Zdrowotnej
we Włoszczowie

Rafał Krupa